

OKRESNÁ PROKURATÚRA BANSKÁ BYSTRICA
Partizánska cesta 1, 975 62 Banská Bystrica

Pd 76/14/6601-5

Banská Bystrica, 11.06.2014

✓ Mesto Banská Bystrica
Mestské zastupiteľstvo mesta Banská Bystrica
Československej armády č. 26

Banská Bystrica

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici podľa § 22 ods. 1 písm. a/ bod 2, v spojení s § 25 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o prokuratúre“) podávam

protest prokurátora

proti § 3 ods. 1 písm. a/, písm. b/, slovnému spojeniu „podľa § 3 ods. 1 písm. a/ tohto nariadenia“ a „s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica“ v písm. d/ a slovnému spojeniu „s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica a s trvalým pobytom mimo mesta Banská Bystrica“ v písm. e/ a § 9 ods. 1 slovnému spojeniu „s trvalým pobytom na území mesta Banská Bystrica“ v písm. a/, slovnému spojeniu „s trvalým pobytom na území mesta Banská Bystrica“ v písm. b/ a slovnému spojeniu „s trvalým pobytom na území mesta Banská Bystrica“ v písm. c/ všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská Bystrica č. 14/2013, ktorým sa mení všeobecne záväzné nariadenie mesta Banská Bystrica č. 19/2012 o určení výšky príspevkov pre školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica schváleného mestským zastupiteľstvom mesta Banská Bystrica dňa 10.09.2013 a účinného dňa 01.10.2013 (ďalej aj „VZN č. 14/2013“),

pretože sú v rozpore s ust. § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „zákon o obecnom zriadení“) a ust. § 3 písm. c/, písm. d/, § 28 ods. 5 a ust. § 116 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „školský zákon“) a § 2 ods.1, § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „antidiskriminačný zákon“)

a navrhujem napadnuté časti označeného všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská Bystrica **zrušiť**.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o prokuratúre orgán verejnej správy je povinný o proteste rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa § 25 ods. 3 zákona o prokuratúre ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 25 ods. 4 zákona o prokuratúre ak orgán verejnej správy protestu prokurátora nevyhovie alebo mu vyhovie iba čiastočne, alebo v ustanovenej lehote vôbec o proteste nerozhodne, môže generálny prokurátor podať ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov.

Podľa § 250zfa ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

O d ô v o d n e n i e

V súvislosti s vybavovaním podnetu podávateľa proti VZN č. 14/2013 boli získané poznatky o rozpornosti častí označeného všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská Bystrica so zákonom.

Postupom podľa § 37 ods. 1 zákona o prokuratúre boli zabezpečené zápisnica z 22. zasadnutia mestského zastupiteľstva mesta Banská Bystrica, návrh všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská, ktorým sa mení všeobecne záväzné nariadenie mesta Banská Bystrica č. 19/2012 o určení výšky príspevkov pre školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica, schválené VZN č. 14/2013, listiny preukazujúce zverejnenie návrhu textu predmetného predpisu ako aj samotného schváleného právneho predpisu a ďalšie pre posúdenie a rozhodnutie vo veci potrebné listinné dôkazy.

Po preskúmaní označeného spisového materiálu bol zistený nasledovný skutkový stav:

Dňa 9.8.2013 zverejnilo mesto Banská Bystrica návrh všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská Bystrica, ktorým sa mení všeobecne záväzné nariadenie mesta Banská Bystrica č. 19/2012 o určení výšky príspevkov pre školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica na úradnej tabuli mesta ako aj na zriadenej internetovej stránke mesta. Označený návrh bol zvesený dňa 02.09.2013.

Dňa 10.9.2013 sa konalo 22. zasadnutie mestského zastupiteľstva mesta Banská Bystrica (ďalej aj „mestské zastupiteľstvo“), ktoré pod bodom č. 19

zasadnutia, uznesením mestského zastupiteľstva č. 1047/2013 – MsZ schválilo (hlasovanie č. 59) všeobecne záväzné nariadenie mesta Banská Bystrica č. 14/2013. Zasadnutia mestského zastupiteľstva sa zúčastnilo 21 poslancov mestského zastupiteľstva z celkového počtu 31 poslancov. Za prijatie označeného uznesenia (schválenie VZN 14/2013) hlasovalo 21 poslancov mestského zastupiteľstva.

Schválené všeobecne záväzné nariadenie bolo po podpísaní primátorom mesta zverejnené na úradnej tabuli mesta ako aj na zriadenej internetovej stránke mesta dňa 13.09.2013 a to až do dňa 02.10.2013. Účinnosť nadobudlo všeobecne záväzné nariadenie mesta Banská Bystrica č. 14/2013 dňa 01.10.2013.

V zmysle ust. § 3 ods. 1 VZN č. 14/2013 zákonný zástupca uhrádza príspevok na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica mesačne sumou vo výške:

- a) deti od 3 do 6 rokov veku s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica 14,00 €
- b) deti od 3 do 6 rokov veku s trvalým pobytom mimo mesta Banská Bystrica 28,00 €
- c) deti od 2 do 3 rokov veku 50,00 €
- d) za prázdninovú činnosť za deti podľa § 3 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia v mesiaci júl a august s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica 25,00 €
- e) deti s preukazom ZŤP od 2 do 6 rokov veku s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica a s trvalým pobytom mimo mesta Banská Bystrica 10,00 €.

V zmysle ust. § 9 ods. 1 VZN č. 14/2013 na čiastočnú úhradu nákladov spojených s činnosťou centra voľného času v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica mesačne prispieva:

- a) zákonný zástupca na dieťa od 5 rokov veku do dovŕšenia 15 rokov veku s trvalým pobytom na území mesta Banská Bystrica, pričom je dieťa prihlásené na jednu záujmovú činnosť k 15. septembru príslušného kalendárneho roka a súčasne zákonný zástupca odovzdal písomné čestné vyhlásenie na započítanie dieťaťa do zberu údajov pre zriaďovateľa centra voľného času, sumou 0,00 €,
- b) zákonný zástupca na dieťa od 5 rokov veku do dovŕšenia 15 rokov veku s trvalým pobytom na území mesta Banská Bystrica za každú ďalšiu záujmovú činnosť, alebo ak zákonný zástupca neodovzdal písomné čestné vyhlásenie na započítanie dieťaťa do zberu údajov pre zriaďovateľa centra voľného času, sumou 2,50 €,
- c) zákonný zástupca na dieťa od 5 rokov veku do dovŕšenia 15 rokov veku bez trvalého pobytu na území mesta Banská Bystrica alebo na dieťa prihlásené po 15. septembri príslušného kalendárneho roka za každú záujmovú činnosť sumou 2,50 €,
- d) zákonný zástupca na dieťa do 5 rokov veku a od 15 rokov veku do dovŕšenia 18 rokov veku za každú záujmovú činnosť sumou 2,50 €,
- e) ak zákonný zástupca odovzdá vzdelávací poukaz centru voľného času, upúšťa sa od príspevku za jednu záujmovú činnosť podľa písm. b), c) a d),
- f) dospelá osoba za každú záujmovú činnosť sumou 3,50 €.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o obecnom zriadení obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnou pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o obecnom zriadení ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 3 písm. c/ školského zákona výchova a vzdelávanie podľa tohto zákona sú založené na princípoch rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením výchovno-vzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie.

Podľa § 3 písm. d/ školského zákona výchova a vzdelávanie podľa tohto zákona sú založené na princípoch zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie.

Podľa § 28 ods. 1 školského zákona materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.

Podľa § 28 ods. 3 školského zákona vzdelávanie v materských školách sa uskutočňuje za čiastočnú úhradu okrem materských škôl pri zdravotníckych zariadeniach.

Podľa § 28 ods. 5 školského zákona výšku mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole zriadenej obcou určí zriaďovateľ všeobecne záväzným nariadením.

Podľa § 116 ods. 1 školského zákona centrum voľného času zabezpečuje podľa výchovného programu školského zariadenia výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v ich voľnom čase.

Podľa § 116 ods. 2 školského zákona centrum voľného času usmerňuje rozvoj záujmov detí a ostatných zúčastnených osôb, utvára podmienky na rozvíjanie a zdokonaľovanie ich praktických zručností, podieľa sa na formovaní návykov užitočného využívania ich voľného času a zabezpečuje podľa potrieb súťaže detí základných škôl a stredných škôl.

Podľa § 116 ods. 6 školského zákona výšku mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti centra voľného času, ktorého zriaďovateľom je obec alebo samosprávny kraj, určí zriaďovateľ všeobecne záväzným nariadením.

Podľa § 116 ods. 7 školského zákona zriaďovateľ centra voľného času môže rozhodnúť o znížení alebo odpustení príspevku podľa odseku 6, ak plnoletý žiak alebo zákonný zástupca neplnoletého žiaka o to písomne požiada a predloží doklad o tom, že je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu.

Podľa ust. § 1 antidiskriminačného zákona tento zákon upravuje uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania a ustanovuje prostriedky právnej ochrany, ak dôjde k porušeniu tejto zásady.

Podľa ust. § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu **alebo iného postavenia**.

Podľa ust. § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona každý je povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, poskytovania tovarov a služieb a vo vzdelávaní.

Podľa ust. § 5 ods. 1 antidiskriminačného zákona v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa v sociálnom zabezpečení, zdravotnej starostlivosti, pri poskytovaní tovarov a služieb a vo vzdelávaní zakazuje diskriminácia osôb z dôvodov podľa § 2 ods. 1.

Podľa ust. § 5 ods. 2 antidiskriminačného zákona zásada rovnakého zaobchádzania podľa odseku 1 sa uplatňuje len v spojení s právami osôb ustanovenými osobitnými zákonmi v oblastiach prístupu a poskytovania

- a) sociálnej pomoci, sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia, doplnkového dôchodkového sporenia, štátnej sociálnej podpory a sociálnych výhod,
- b) zdravotnej starostlivosti,
- c) vzdelávania
- d) tovarov a služieb vrátane bývania, ktoré sú poskytované verejnosti právnickými osobami a fyzickými osobami-podnikateľmi.

***

Týmito ustanoveniami právnych predpisov sa mesto Banská Bystrica **dôsledne neriadilo**.

V kontexte vyššie citovaného skutkového stavu v spojení s označenými právnymi predpismi konštatujem, že mesto Banská Bystrica pri vydávaní vyššie označených častí VZN 14/2013 konalo nad rámec ústavných a zákonných medzi,

nakoľko v prvom rade je zmyslom označenej právnej úpravy (§ 28 ods. 5 a § 116 ods. 6 školského zákona) výlučne určovať jednotnú výšku čiastočnej úhrady výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole, resp. mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosť centra voľného času, a to bez ohľadu na postavenie dieťaťa, ktoré danú materskú školu, resp. centrum voľného času navštevuje a následne v druhom rade, že takýto postup je rozporný aj s ust. § 5 ods. 2 antidiskriminačného zákona.

Samospráva obce je podľa zákona o obecnom zriadení vymedzená v ustanovení § 4 ods. 1, podľa ktorého obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnu pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická alebo fyzická osoba. Demonštratívny výpočet samosprávnych úloh a oprávnení obce obsahuje ustanovenie § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení. Negatívne vymedzenie samosprávnej pôsobnosti obce je obsiahnuté v § 4 ods. 4 zákona o obecnom zriadení tak, že ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

Orgány územnej samosprávy majú normotvornú právomoc priznanú v článku 68 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb.), podľa ktorého vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec a vyšší územný celok vydávať všeobecne záväzné nariadenia. Pri výkone štátnej správy môže obec a vyšší územný celok podľa článku 71 ods. 2 Ústavy SR vydávať všeobecne záväzné nariadenia v rámci svojej pôsobnosti iba na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach.

Zákonodarca v ust. § 28 ods. 5 školského zákona priznáva obci, ako zriaďovateľovi materskej školy možnosť prijatím všeobecne záväzného nariadenia určiť osobitný poplatok (čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole) pre zákonného zástupcu dieťaťa, ktoré navštevuje materskú školu. V ust. § 116 ods. 6 školského zákona zákonodarca priznáva obci, ako zriaďovateľovi centra voľného času možnosť prijatím všeobecne záväzného nariadenia určiť osobitný poplatok (mesačný príspevok na čiastočnú úhradu nákladov na činnosť centra voľného času) pre zákonného zástupcu dieťaťa, ktoré navštevuje centrum voľného času.

Z textu označených ustanovení vyplýva možnosť učenia takéhoto poplatku, no nevyplýva z neho možnosť jeho kategorizácie (znižovanie, či zvyšovanie) podľa vlastností a stavu detí, ktoré navštevujú materskú školu (centrum voľného času), resp. ich zákonných zástupcov. Uvedené súvisí najmä s princípmi obecnej normotvorby, vyplývajúcej z ust. čl. 68 v spojení s čl. 2 ods. 3 Ústavy SR a síce, že povinnosti ktoré sú ukladané obcou (aj povinnosť platiť osobitný poplatok) musia byť prísne súladné so splnomocňujúcim ust. osobitného zákona (v danom prípade školský zákon) a to tak, aby povinnosť stanovená v prijatom VZN, toto splnomocňujúce ust. osobitného zákona neprekračovala.

Na podklade vyššie uvedeného mám za to, že určením rozdielnych výšok čiastočnej úhrady výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole, resp. centre voľného

času pre zákonných zástupcov detí s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica, resp. s trvalým pobytom mimo mesta Banská Bystrica, mesto Banská Bystrica postupovalo nad rámec označenej zákonnej úpravy, nakoľko odlišné určovanie takéhoto poplatku (resp. jeho kategorizácia) nie je možné.

Súčasnú znenie protestom prokurátora napadnutého VZN je rozporné aj s ust. § 3 písm. c/, písm. d/ školského zákona a ust. § 2 ods.1, § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, ods. 2 antidiskriminačného zákona.

Na vysvetlenie uvádzam, že rozdeľovanie detí navštevujúcich materskú školu, resp. centrum voľného času na základe ich trvalého pobytu v mieste sídla materskej školy (resp. jeho zriaďovateľa) je postup, ktorý je možné právne kvalifikovať ako porušenie zákazu diskriminácie detí, resp. ich právnych zástupcov na základe ich iného postavenia.

V prípade, že má obec zriadenú materskú školu, v zmysle ust. školského zákona je jej povinnosťou zabezpečiť aby výchova a vzdelávanie prostredníctvom vzdelávacieho programu, ktorý poskytuje predprimárne vzdelanie, poskytovaná takouto materskou školou, bola dostupná všetkým deťom a to bez akejkoľvek možnosti ich (priamej, či nepriamej) selekcie.

Práve zvýšené osobitné poplatky zákonných zástupcov za deti navštevujúce materskú školu, ktoré majú trvalý pobyt mimo územia mesta Banská Bystrica, sú spôsobilé na zamedzenie možnosti týchto detí, danú materskú školu riadne navštevovať. Takýto stav je v rozpore so zákonom.

Uvedené platí v plnom rozsahu aj pre obec, ktorá má zriadené centrum voľného času, nakoľko jeho úlohou je na podklade neustáleho zachovávania princípov rovnosti a zákazu akejkoľvek diskriminácie, zabezpečovať podľa výchovného programu školského zariadenia výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v ich voľnom čase.

Z vyššie uvedených dôvodov, nakoľko § 3 ods. 1 písm. a/, písm. b/, slovné spojenie „podľa § 3 ods. 1 písm. a/ tohto nariadenia“ a „s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica“ v písm. d/, a slovné spojenie „s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica a s trvalým pobytom mimo mesta Banská Bystrica“ v písm. e/ a § 9 ods. 1 slovné spojenie „s trvalým pobytom na území mesta Banská Bystrica“ v písm. a/, slovné spojenie „s trvalým pobytom na území mesta Banská Bystrica“ v písm. b/ a slovné spojenie „s trvalým pobytom na území mesta Banská Bystrica“ v písm. c/ VZN č. 14/2013 sú v rozpore so zákonom, navrhujem tieto **zrušiť**.

V zmysle § 23 zákona o prokuratúre súčasne žiadam o oznámenie termínu konania tohto obecného zastupiteľstva, nakoľko sa tohto plánujem zúčastniť **osobne**.

JUDr. Matúš Sarvaš
prokurátor okresnej prokuratúry

